

dig minden becsületes és józan politikusunk. Óriási hiba volt elpártolni e politikától, azonban még van idő jóvátenni hibánkat, van még időnk visszatérni a régi vágásba. Ahelyett, hogy Bulgáriát és politikusait támadnók, sokkal jobb lesz most az utolsó órában őt utánozni és visszaállítani a központi hatalmakkal reális szövetségünket.

Kiskereskedők a drágaságról és a szövetkezetekről.

(Saját tudósítónktól.) A Szegedi Kereskedők Egyesületének választmánya hétfőn délután népes ülést tartott, amelyen Paul Adolf arról tett előterjesztést, hogy a szegedi kiskereskedők érdekeit szövetkezetek működése nagyon károsan befolyásolja. Az ülésen két szövetkezet működése került szóba: az egyik, amelyet a szeptemberi közgyűlés határozatából kifolyólag a város hatóságának a polgársággal karöltve kellene létesíteni, a másik, amely már huzamosabb ideje működik Szegeden és amely most az egyre fokozódó drágaság miatt üzletkörét kiterjeszti. A tárgyról vita indult meg, amelynek során a következő vélemény alakult ki.

Az a szövetkezet, amelynek a város polgársága bevonásával és a hatóság részvételével kellene megalakulnia, a termelők élelmiszer-üzoráját kívánja letörni. A Kereskedők Egyesülete jogosnak itéli a közönség önvédelmét minden olyan esetben, amikor az árak túlhajtása ellen kell sikraszállni. Kérnie kell azonban a város hatóságától, hogy a maximális árak megállapításánál és egyéb rendelkezéseinél legyen tekintettel a kereskedelem érdekeire is. A kereskedők nagyon sok esetben csak a maximális áron felül vásárolhatnak. De igazságtalannak tartják a mai ármegállapítást még akkor is, ha a maximális áron juthatnak az egyes árucikkekhez. A kiskereskedőnek is tekintélyes rezsije van, amely így előbb-utóbb fedezetlenül fog maradni és ez veszedelemmel fenyegeti többszáz kiskereskedő megélhetését. Ép ezért elhatározta a választmány, hogy beadvánnyal fordul a polgármesterhez, amelyben ezeket a sérelmeket feltárja és orvoslást kér.

A Szegeden már hosszabb ideje működésben lévő szövetkezeetről azt az értesítést kapta a választmány, hogy a Római-körúton rövidesen üzletet nyit, amelyben fűszereket is árultani fog. Elhatározták, hogy ebben az ügyben eljárnak a szövetkezet vezetőjénél, Szabó Gyula kereskedelmi és iparkamarai titkárnál és arra való tekintettel, hogy a fűszerekkel különösen kicsinyben való eladásánál uzsoraárakról beszélni sem lehet, kérni fogják, hogy a szövetkezeti üzlet ezekre a cikkekre ne terjessze ki üzletkörét.

A választmány ezután a Lövész Antal halálával megüresedett elnöki tisztség betöltésével foglalkozott. Többek hozzászólása után az a vélemény alakult ki, hogy az egyesületnek kell választania elnököt annak ellenére, hogy a háború következtében a tagok tekintélyes része most távol van. Elhatározták tehát, hogy alapszabályszerűen összehívják a rendkívüli közgyűlést és annak a választmány egyhangú határozatával javasolni fogják, hogy az elnöki tisztségre Valihora Istvánt válassza meg.

Adakozzunk a rokkantaknak és a világtalan katonáknak!

A balkáni zavarok vizályt támasztanak a négyes szövetségben.

Berlinből írják: Mig a francia lapok extázisban hirdetik, hogy az antantnak segitenie kell szerbiát és föltétlenül négyes szövetségi csapatokat kell küldeni Szalonikiba, addig Olaszország összeráncolt homlokkal áll az új eseményekkel szemben s elhamarkodott, kapzsi lépése után azon töri a fejét, hogyan lehetne ebből a csávából olasz módra, tehát úgy megszabadulni, hogy a kecske is jól lakjon és a káposzta is megmaradjon.

Az olaszok izgatottsága teljesen érthető. Amikor az antant csábításának szívesen engedett, akkor az az ígéret lebegett Olaszország szeme előtt, hogy az antant dolga a Balkánon teljesen rendben áll s ott semmiféle meglepetéstől nem kell tartani.

Még május elején az antantnak Rómába küldött bizottsága arról biztosította Salandrárt, hogy a Balkán-államok csak az intésre várnak, hogy mikor rántsanak kardot a központi hatalmak ellen. Most bekövetkezett a nem várt fordulat és Olaszországnak választania kellett két rossz között: vagy tovább harcol „Olaszország megnagyobbítása” érdekében, vagy pedig feladja évtizedes Balkán- és adriai politikáját.

A négyesszövetség kebelében Olaszország habozása miatt egyenetlenségek keletkeztek. Az ilyen nehéz viszonyok között oly nagyon szükséges belső békének vége.

A legvadabb antant-párti lapok kezdik csipdesni Olaszországot balkáni politikája miatt.

Tekintettel arra a szentimentalizmusra, mely az olasz közvéleményt annyira befolyásolja, nem hisszük, hogy ezt a csipkedést Olaszország nyugodtan tűrné és előbb-utóbb be kell következnie annak az időnek, amikor az olasz kormánynak a közvélemény nyomása alatt nyilatkoznia kell és vagy jobbra, vagy balra kell állania.

Határozottan meg lehet állapítani az olasz sajtóból, hogy

a Dardanella-akció s különösen az antantnak legújabb balkáni vállalkozása igen népszerűtlenek Olaszországban.

Ezzel a kérdéssel áll szoros összefüggésben Viale admirális lemondása is, aki nem nézhette nyugodtan, mint rohan bele az olasz flotta az erejét jóval fölülmuló vállalkozásba, a biztos veszedelembe.

Az erősen négyesszövetség-párti *Journal de Geneve* vezércikkben foglalkozik ezzel a kérdéssel és olyan feltűnő módon ír az olaszok ellen, hogy a cikk a legnagyobb meglepetést keltette s politikai és diplomáciai körökben élénk vitákra adott alkalmat.

A cikk Olaszország és a Balkán-kérdésével először általánosságban foglalkozik, — majd fölveti azt a kérdést, hogy mit is akar hát tulajdonképpen Olaszország? A négyesszövetségnek mindegyik tagja több fronton van elfoglalva. Az oroszok egy hatalmas fronton küzdenek a német és osztrák-magyar seregek ellen. De ezenkívül a kaukázusi fronton a törökök ellen is kell harcolniok, flottájuknak egy része pedig részt vesz a Dardanella-akcióban. Az angol hadsereg egy része Franciaországban és a Dardanelláknál van danelláknál harcol, nem is számítva a gyarmati harcokat. A francia hadsereg ugyancsak

Franciaországban és a Dardanelláknál van lekötve.

Ezzel szemben Olaszország teljesen meg van elégedve azzal, hogy „saját hódító politikáját” az ausztriai fronton, azt többi szövetségeseitől teljesen izolálva üzi. Olaszország egészen természetesnek veszi azt, hogy amíg orosz és egyesült angol-francia seregek az osztrák-magyar és német haderők zömét lekötik, addig ő néhány százezer emberrel egy aránylag jelentéktelen fronton ugyancsak néhány százezer osztrák- és magyar katonaság ellen nyugodtan operálhat.

Majd így folytatja a *Journal de Genève*:

Vajjon az-e Olaszországnak a szándéka, hogy végig egy kis háborút, egy lokális háborút fog viselni, szövetségeseitől függetlenül, az ő saját külön céljainak megfelelően?

Nagyon hibás számítás lesz Olaszország részéről, ha Salandra „szent egoizmuson” alapuló politikáját akarja mindvégig követni.

Ma az egész négyesszövetségnek össze kell dolgoznia. Ha csak egy is külön akarja magát választani az általános érdektől, nem csak magát, hanem az egész négyesszövetséget a veszedelembe rántja. A perspektíva nem valami nagyszerű:

Oroszország véglegesen le van győzve, a nyugati fronton a németek megmozdithatatlanok és Olaszország szépen megmarad a saját külön kis frontján,

elfoglal néhány kiürített községet, néhány jelentéktelen hegyet és ezekre a babérokra hajtva fejét, röpködő költőivel Trieszt, Trentino és Dalmácia királynőjének nevezeti magát. Ha Németország és Ausztria-Magyarország nem lennének annyira lekötve a többi harctereken, ki tudja, nem állnának-e véres bosszút Olaszországon azért, mert ellenük lépett a harcolók sorába és nem özönlenék-e el egész Olaszországot?

L'heure n'est pas aux „combinazioni”, mondja tovább a cikk, Viktor Emánuelnek tudnia kell, hogy nemcsak Trieszt és Trentino van a világon, hanem vannak általános érdekei is a négyesszövetségnek. Szerbia teljesen körül van zárva és ha a négyesszövetség az olaszokat is beleszámítva, nem siet segítségére, akkor el van veszve.

Igy ír most az antant-párti lap, nem is beszélve arról, hogy maguknak a franciáknak, angoloknak és oroszoknak milyen jó véleményük van a „hüségese olasz szövetségéről”. Olaszország az új szövetségben is hamar kimutatta a foga fehérjét.

Mindenesetre rendkívül feszült érdeklődéssel várja az egész harcoló és semleges világ Olaszország további magatartását. Semleges diplomaták, akik Olaszországot nagyon közelről ismerik, olyan véleményeket adnak a kérdésről, amelyek arra engednek következtetni, hogy Olaszország meg fog maradni továbbra is önző politikája mellett és tartózkodni fog attól, hogy csapatait Olaszország határain túl vigye. Ez pedig olyan vizályokat fog a négyesszövetség kebelében előidézni, amelyeknek beláthatatlan hatásai lesznek.